

žijmli či ďáblowým působenjm se děje/pobožnému čtenáři k wůd
ženj toho zanechawám. A na zawjřku kapitoly této / Siguru
Pyramidy přiložiti sem dal.

Kapitola XVIII.

O Nassem se po Měste Cairu procházení / a co sme
w něm widěli : Těž krátce wypsání těchž
Města Cairu.

Přemohsse tedy gaž w ýš řečeno k těm Pyrami-
dum wen z města pro wody wyjeti: y abychom času
vžili k giným wěcem / dali sme se do procházení vlic/
a k spatrowání wšseho cobychom gen mohli spatřiti. A neypro
wé šli sme škrze gednu přednj vlicy města / od brány Nansre, až k
bráně Zuaila, w nįz neypřednějši Kupcy a Páni bydlj / w té něs
kolik Bolegi a škol wystawených gest / a neypřednějši Gemelha-
zar slowe / kteráž má ročnjch důchodůw čyrykrát Sto tisíc, na
wychowanj Studentůw a gegich potřeby / a tu se wěi Zákonu
gegich / a čtan o tom Doktorůw swých mnohé knihy, diwných
básnj plné / kdež někdo powycwiče se nětčemu / spjš býwá potře-
bowán k Věradům / nežli giný nic nevměge : A zwlášče z giných
měst / když potřebugi Saudce a správce w náboženstwj y w prá-
wích / gehož Cady gmenugi / tehdy když do takowé školy wstájj /
býwagi gin propuštěné osoby hodné / gako z negatého Semina-
rium, totiž zahrady. Kostely také přednj sme widěli / z nįchž
každý na den 12. dukátůw, platu stálého má.
Při gednom kterýž na neyblížšim placu proti zámku stogi / prawj
že škola byla / w nįz léta 1566. wyšsed oheň / do 9000. Exempla-
růw a kněh giných a giných / a to psaných / a do několik a set zla-
sými

tými neb stříbenými pučkami ozdobených sbořelo/ a ten Kostel
gest podnes nawěcšim díle poborený, bez střechy a podlahy po
worchu/ toliko gsau na něm kranle/ a w oknjch mříže mosazné a
železné/ po čemž znáti/ že gest znamenitá wěc před časý býti mus
syla/ anobřz neyspisse od Křesťianůw za Cýsarůw Římských/
aneb Konstantynopolitánských, wystawen býti musyl.

Dále/ widěli sme Spitaly/ z nichž některý magj do Sta tisýc
důchodůw každoročně/ a každého z každého národu, do nich
bez osob štetění přigj magj/ a hogná pohodlj gemu prokazugj/ y
Lékařstwj pilně dāwagj, a to darmo/ tak že kdo se wyhoggj/ může
odend wygiti/ zaplatě prostým penjzem, *Deo gratias*: pakliby tam
wmřel/ tedy co při sobě měl/ toho žádnému newydāwati, tam za
práwo magj.

Potom sme škrzenegedry Kotce kupecké gež oni *Bazars*, a *Wlas
si Fondiques* gmenugj, se procházeli: w některých nic giného než
plácna a kmenty rozličné Indyánské, Persyánské, Alexandrynské
a giné se predāwali.

W giném sme widěli Ceygy hebbáwné wšeligaké/ gakež se
wymysliť mohau/ a gim podobných w těchto našjch zemjch new
wjdáme/ neryli takowého množstwj nemjwáme. W giných
sama rozličných barew sukna/ a newjse Englická, Florentská a
Francanzská. W giných *Samlary* a *Machery*.

Potom sme přišli k pěkně wystaweným Kotcům/ zegména
Canelhalily, a w těch nawěcšim díle Peršané swá zbožj meli/ od
materij, Zlatohlawů, Stříbrohlawů, Czalawů a drahých ka
menj r. y giných rozličných z Indij kupeckwj. Za kterýmžto
hned stoggj ginj kramowé samých wonných wcoj plnj: *Gakor
Ambry*, pjsma a co tomu podobného máž wymysleno býti/ w ta
kowém množstwj/ že kdo libru žádá kaupiti/ oni na Sto liber ho
nabjseri směgj.

U předněgšj zewšech Kotcl widěli sme *Kancala* slowe/ kbež
nie giného, nežli co zlatého, stříbrného, od drahých kamenj a pe
sel gest, se nenacházj.

II Druhý Díl Cesty

Kontrifikce trestání Kupců / kterých sfalesnau míru
a Wáhu magj.

Trestání
Kupců sfales-
nau wáhu
magjých.

Gak pak koli mnohé handle a v velikém množstwj aneb počtu
w těch rozdielných krocých / a po různu po městě od rozličných
národů se provozugj a prodawagj / wšak toho Turcy pilně sfa-
lěj / aby se wewšem každý spravedliwě chowal / a mjry y wáhy
weysadné wjzwal / kdožby toho newčinil a shledán w tom byl / že
sfalesnau wáhu neb měrau prodawal / ten bez milosti tímto
spůsobem trestán býwá : Totiž zawěsý mu na hrdlo veliký hli-
něný hrnec jako zwon / anebo opravdowý zwon magj / wšadje
mu na hlavu čepice s wocástky / wede geg pacholjě za prowázeč
škrze nos gemu protažený / a gde před njm / a Janičar gde wedlé
něho cluka na ten zwonec holj / aby lidé slyšeli / že takowého tudy
z počuty wedau. Potom pak když se snjm, gak kterému daleko a gi-
stě místo wloženo, nawodj / gessčě mu peněžitau pokutu wložj / kte-
rauž dáti musý : Czehož za důwod zuto sem figurn položiti dal.
potom

Potom sine sli strze vličky / kdež w některých sami ssewcy pro-
dawali / w giných sami kregčij / wsecko giž naprodag wdělané a
shotowené wěcy / a tak po řemeslech giných mnohých / až y kna-
chař swau vlicy magj / kdež maso Skopowé, Welblandowé,
Buwolowé a giných dobytčůw na mnoze / pečené y wařené s gi-
ným wařením / jako Keyzj, Hrachem, Bobem, Gáhlami ič.
přistrogené : Item Slepice, Ryby a giné wěcy prodáwagj : ob-
zwláštěně pak widěl sem to swýma očima / že gsau Skopce měli
s tak welikými ocasy / že na nich samých tak mnoho maso bylo /
co na neywětšij Skopowé Keyč / gačož pak nam to gístili / že mno-
hý patnáct y dwacet liber / wssak s kožj a wlnau / kterauž gest wel-
mi obrostlý, wáží / gačýchž beranůw tam na mnoze žiwých sem
widěl / že dosti měli čimti ocas za sebau táhnauti.

Také sine sli přes placy / na nichž samo rozličné owotce w hoga-
nosti prodáwali : Item saláty a čerstwé byliny / neotoliko w Egyp-
tě rostlé / ale také z Syrye, z Cypru a od ginud po wodě přiveze-
né, bez nedostatku. Potom kde samé olege, loge a giné tučné
wěcy prodáwagj. Ginde kdemačku, chleba a koláče.

Giný plac sine widěl / na němž wálečné nástroje, ostřipy, sli-
py, terče, šawle a giné wěcy s dostatkem naprodag byli.

Nedaleko Zámku giný plac gest / na němž Koně Arabské a
Egypské, Welblandy, wezky, osly a giná porworná zwičata pro-
dawali / nad kterýmižto gegich koňmi neywětšij sine zalíbenj měli /
a w prawdě nikdy sem pěknějšich a spanilejšich konj, tak po-
spolu a tak namnoze, newiděl. Nebo gsau wysocý, wytáhly,
sylnj, subtylnj a sstí leštnaté / tak žeby sčěžkem pěknějšij namalo-
wati mohl : owšsem pak gsau rychlj / k tomu dobřj a cwičnj / žeby
nad ty tušim pěknějšich a lepšich na swěče býti nemohlo.

O takowých Egypských konjch činj se zmjnká w třech kni-
hách kralowských w 10. Kapi: čemito slowy: Přivedli také Šfá-
lomaunowi Koně z Egypta a kaupě rozličné / a wodjwali spěč-
woznjčůw z Egypta za sstí set lotů stříbra : Koně pak gednoho
za Sto a paděšáče: což *Budans de asse: lib: 4.* na sšedesáče kornu wý

kládá / tak že čtyry koně za 240. korun stáli. Na těch koních také vmezi výborně Katssej se projížděti / a jimi steolcyrowati / okrášlice ge pěknými Ceygy a deky / aneb jiným pěkným nádobám / a kdo téměř může sto býti aby koně chovati mohl / ten musí ale gednoho, nemůželi wje mjeti / a k sousedu třebaš přes gednu vlice, owšem pak dále, na něm geti.

U daleko těch Kotcůw, Kancali věčených / gest stranau vlice vska / w nji sme wideli mnoho mužského y ženského, mladého y starého pohlawi z rozličných národůw / wssak neywj Maurěnjnůw, w služebnost a otroctwí prodawati / a byli wssickni nazý Bezewssech šacůw / kromě některj měli kus hadru z předu zawěšeného. Tu sme se diwali ga některj kupec přišel / diwně sobě některau osobu z nich narahowal, ohledáwal / gačo giné hrowado / a odegda ten / giný přišel to též číně / a některému musyli běhati, skákat / aby zwědel gfauli čerstwého těla. Ti otrocy na wětšim díle věčesy a prowazy w hromadu swázáni / a wedlé mladošti aneb starosti, wmenj a hodnosti, se prodawali.

Pan Czernj chcel mermo gedno Maurěnjnské pachole kauspiti / a sowa sem geg z toho swedl / předkládage mu přčinu nebezpečnstwí a pokusy / nemagice té swobody sobě propřicené / a takéby ge nám byli nepropustili w Alexandrij na šiffy: Rowně gačo Koně / gačowéhož, sme welmi žádeštwí byli kaupiti / ale peněz sme k tomu málo měli / a také bychom byli swobodu sobě wyžadali / wssak nebylbychom ho po moři tak lehce doprawiti mohli. Giného wšeho / gačo kamenj drahých / a zwláště pěkných a lacyných Kubjů, Čalauů, Porcellán, Kobercůw a wěcy Indyánských, mohli sme hogně nakaupti / kdybychom byli dostatek peněz měli / čehož nám welmi líto bylo.

Uprocházewsse se až k nespornjmu času do ljbosti / obrátili sme se do Lozumentu našeho / kdež sme toho Janičara Francau za / gegi sme ráno pozwali / čekagjého na nás nastli / a tak sme spolu obědwali. Tu sme rozličné wěcy rozprávěli / až se nám ten Janičar dal do narjkanj na swau bídu a neschěstj / od té doby co

by co se potvrdil a Křesťanství se zhostil / liturgie toho s plá-
 čem / a pravě žeby se rád do vlasti své navrátil / a že w srdcy wě-
 řij w Krysta Pána: wšak poněwadž se w Cairu ožemil / na ženu a
 děti laskaw gest / že na ně nemůže zapomenouti ani ge opustiti / a
 ledacos giného promlauwal / až sme nad ním litoš meli / y zase
 pochybowali / aby snad toho podle Tureckého obyčege přičinu
 dáwage k ponučenutj nás, něco proti wjře Pohanské mluwiti,
 naschwal nečinil / a nás polapě, v wrchnosti nešocil / gatkž se
 to giným mnohým / a často k welikému zlému gegich přihodilos
 Ale my sme pamatowali na powědenj: *Chi ti fa piu carezze che
 non suole. O ingannato t' ha, o ingannar te vuole: Totiž / Kdo ti
 wjc pochlebuge nežli žádáš / nebo tě chce oklamati / anebo tě již
 oklamal: gakož w té přičine Španyelové maudře řikagj: Del
 enemigo no hablaras mal, mas piensa lo: Aby o nepřiceli toho, co my
 šli nemluwil / a zvláště w geho zemi / a gšau tam obzwlášenj
 špěhěři a zradcy na to / aby přěspolnj kupce připochlebj se k nim
 prozrazowali / a ge o wšecko připravowali. Učbž toho magj
 částku swau / a neywjce židé tam s tím zacházegj / před nmiž kaž
 demu warowati se radjm. Protož sme genu na takowá narj
 kánj, nic neodpowj dali / ale wšelligat se do giných řečí dáwali:
 Gako kupříkladu / ptali sme se ho / čímby to bylo / že na wětšjm
 dyle Lid w Cairu tak hrubě nešatečného zrak gest / a očí bolaw
 wých / owšsem pak welmi mnoho slepých se nacházj: gakož pak
 y sám ten Janičar welmi bolawé oči mel. Dal nám tu odpo-
 wěd / že, poněwadž nečasto w Cairu přššwá / a proti přičinu
 prachu tlustě po vlicých gest / Lid gždny y pěšj w welikém množ-
 stwí po vlicých chodjcy, geg wzbuzugj / tak že se přěs celý den
 saditi nemůže: nýbrž wznášj se gšauc welmi subtylný, náčerný co
 popel a sanytrowacý / (gako y wšecká země při Wulu čecce) pročež
 do očí / gako y wšludy po twači a šsatech padá / a zrak wyžjrá a
 hubj. *Alpinas de med: AEgypt: pokládá přičinu zapáleného
 od slunečné horkošti prachu a písku subtylného / kterýž se po vli-
 cých tak hustě gako negatá mlha wznášj / a tau horkošti swau
 že zrak**

že zrak wypaluge a wysussuge. Ale gá mimo ty přičiny / také gegich lenosti a nečistotě, přičítám gednu býti. Nebo widěl sem to / že welicí Arabové a Egyptčané / gdauce po vlicy / plné oči osazené budau mjei muchami a komáry / wšak pro lenost nesežeanau gich / ani rukau k twáři nesáhnau / nežli někdy chtěje gegako přestřassiti / zachrochtagi w swé řeči / a otwřenými wsty zakřiknau / gmenugice, *Roch*, náčež mauchy neplaché a hladowité málo dbagi. Anobř y matky sem widěl děti malé nosyti před sebau na ramena / a widauc plno much okolo očí seděti / že nebylo lze očí dítěti widěti / wšak ge z nich nesehnal / z čehož soudim / že hned zmládj mauchy a tēm podobné gedowaté žžaly z gim oči nanečistj, obžerau a nakazý.

Tic méně aby poněkud prach smočowali po vlicých / gest několik tisíc Welblaudůw a oslůw / na nichž wodu z Nilu po městě roznášsegj / a gi lidem netoliko prodáwagi / ale některj z almužny, nadání a powinnosti / do gistých nádob kamenných neb hlšeněných, před domy wyléwagi / a tau potom několikráte za den vlice, před domy / kucey před krámy / a ginde wedlé ljbosti potropugi a prach smáčegj. Ale gest tak nesmjerné horko / že w maslé chwílece hned wšecko zas wyschne / a také že ne w sludy / zwláště co opodál od řeky ležj / kde weliké placy, kde říceniny a místa nes možná k poljwání gsau / poljwati se může / tak tehdy kde polico nenj / odtud se snadno prachem místo opodál mokré zanese a přikryge.

Dále s týmž Janičarem také sme nemalo o Regimentu Tureckém w témž městě rozprávěti / kterak w něm a wšeho Egypta správčím a místodržčím Cýsaře Tureckého gest Basse / a ten pod sebau Sangiachůw a Heytmanůw měst a kragin má dwa mecýtma / kterjž co těžkého a zwláštěnjho k rozsuzování se tressj, k němu vřázati / a k němu Apellowati dowoliti musegj. Má přidaných 3000. Janičarů pěšjch střelců / 4000. Spachůw gjsdných / a ty po městech a městěčkách / onde y onde rozkřosowané, wychowáwá / a w čas potřeby w rychlosti shromážditi ge může.

Důcho

Důchobůw co se schází každoročně / buďto z Cairu / aneb ze wšeho Egypta / gruntowně sem se wyptati nemohl / toliko to nám prawil / že z města Cairu mimo wydání do šestkrát Sto tisíc dukátůw se schází / což gest owšem dosti / Když se saudj gať veliké wydání na dwůr Bassie / na nařízení předesslých Králů Mamalukských na rozličná zádušj : Item na Zeughaus Moře čerweného / kterýž w Cairu při Nilu leží a w něm lodj a giné potřeby wálečné den po dni delagj / vdelané po kusých rozkladné na Welblaudjch, tam přes pausť přenásej / se potřebuge a přichází.

A Když bylo po obědě / starali sine se o přjhodnost gjzby nassj po wodě do Alexandrye / a posýlali smeť wodě / kterýžby nám Lodi gednali / tak že očekawagje na odpověd / ten den sine w Lozumentu sedě stráwili / a že toho dne ani druhého žádná Lodi došů nepogede / tím sine spraweni byli.

Dne dwacátého dewátého téhož Měsíce / wstawse ráno / wyšli sine naprocházku / a gaťkoli ráno se nám zdalo / wssak gě lidu bylo plno po vlicých. Nebo takowý tam magj obyčej / že co kdo řjdiť má / ráno před Slunce východem / a wečer po západu Slunce vychází a to řjdi : o polednách pak doma zůstawa pro nesmjrné horko / tak že mnohý co sobě wnocy na snu vtrhne / to sobě o polednách nahradj / a přesto gsauce Lidé tam suchého mozku a přirozenj / nespj tak mnoho gaťo my w nassjch krajích / kterýž pro studenějšj krajiny w hčegšjho gsine přirozenj / mozku těžšjho a ospánlivějšjho. A w prawdě gest wěc wjře odporná / gať veliké množstwj lidu po vlicých, gjzdného y přějšjho widěti / a zwaššic kdež město velké gest / zda se nám ne podobná wěc / aby tak wssudy plné a osazené lidem býti mělo. Gať pak mohu to gistiť / že ta neymenšj vlice tak gest tam lidnatá / gaťo w Praze Mlost / přes kterýž neywjsc lidu za den chodj y gjezdi / a gaťe množstwj w giných přednjch vlicých obchází / toť žádným Pražským vlicem rownáno býti nemůže / a k wjře řku ne podobná wěc gest / že se šrže ně gdaucý sotwa prolačiti může / a

nassinec

